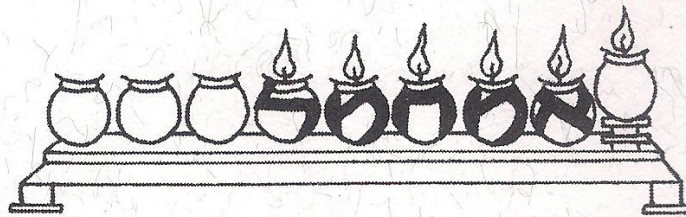

מזכרת

משמחת נישואין

של

אליהו מיכל וחי' מושקא
לאבקהאוסקי

נר חמישי דחנוכה, ב"ט בסלו, ה'תש"ס

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואינו למזל-טוב, ביום הרביעי, תשעה ועשרים ימים לחודש כסלו נר ה' דחנוכה ה'תש"ס.

התודה והברכה מובעת בזה לידידינו ומכירינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברכנו, ואת הורינו יחיו, בברכת מזל-טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה וטוב לבב הננו לכבד בזה את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, בתשורה מיוחדת זו הכוללת:

א) דבר מלכות - שיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, מליל נר חמישי דחנוכה ה'תשי"ב, בעת "קבלת פנים", ובה נתבאר הקשר והשייכות בין תוכן ענין החתונה וזמן החתונה, שבהשגח"פ הוא בימי החנוכה. ב) צילום מהתשורה שחולקה בחתונת הרבי. ג) מברקי ומכתבי ברכה ששלח הרבי להורי החתן לרגל בואם בקשרי שידוכין, ולרגל חתונתם. ד) הגהות ומענות בכת"ק לשיחות קודש, מכתבים כללים מענינא דיומא. ועוד (ובנוסף לזאת הגהה משיחת קודש לשיחת "נר ה' דחנוכה" - יום החתונה). ה) צילום משטר מכירת חמץ משנת תשכ"ה, שנכתב ע"י אבי החתן, עם חתימת יד קודשו של הרבי. ו) הערה קצרה שכתב הרבי לספר "נר אהרון" - בעניני זמן הדלקת נר חנוכה. ז) 2 מכתבים שכתב חדב"נ וכו' הרה"ח ר' שמרי' גורארי' ז"ל - בנוגע לפעולת הצלת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע - מרוסי' הסובייטית. ח) 2 שיחות קודש מכ"ק אדמו"ר מוהרי"צ - בפרסום ראשון - מחג הסוכות, ושבת חוהמ"ס ה'תש"ח.

וזאת למודעי, החומר הנדפס בתשורה זו הוא בפרסום ראשון.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל ישראל בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ויהי רצון שהשתתפות בשמחת חתן וכלה, תמהר עוד יותר את השתתפותם של כאו"א מישראל וכלל ישראל בהשמחה העיקרית בגאולה האמיתית והשלימה, שהיא נקראת בשם "חתונה", כי תוכנה הוא ענין החתונה - נישואין בין הקב"ה וכנסת ישראל (התועדויות ה'תש"נ ח"א עמ' 135), ונשיא דורינו משיח שבדורינו בראשינו.

כ"ט כסלו נר חמישי דחנוכה ה'תש"ס.

אליהו מיכל הלוי וחי' מושקא לאבקאווסקי

בס"ד. שיחת ליל נר חמישי דחנוכה ה'תשי"ב*.

בלתי מוגה

(א) "הגזירה היתה מאד עליהן",⁶ וכלשון הרמב"ם "פשטו ידם בממונם ובבנותיהם", וכמבואר בפירוש רש"י. (ב) ההצלה מהגזירה נעשתה ע"י אשה.⁷

ומפני זה - אף שמצות נר חנוכה היא מצות עשה שהזמן גרמא, וכל מ"ע שהזמן גרמא נשים פטורות ממנה - מחוייבות בה גם הנשים.

[וידוע מה שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁸, שאביו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, כשהי' צריך לעזוב את ביתו לימי החנוכה, הי' מצווה לזוגתו הרבנית שטערנא שרה נ"ע, שהגם שתשמע ברכת הדלקת נר חנוכה מאחד הגברים, מ"מ תדליק נרות חנוכה בעצמה⁹].

א. כל מאורע שבעולם הוא בהשגחה פרטית, ובפרט מאורע בחיים של בני ישראל, ובפרט פרטיות נישואין של בן ובת מישראל, שמכיון שתכליתו הוא שיהי' "בנין עדי עד" לזורי דורות - הרי זה בודאי בהשגח"פ.

ובהתאם לכך - יש לבאר הקשר והשייכות בין תוכן ענין החתונה והזמן שבו חל, שבהשגח"פ הוא בימי החנוכה (בנר החמישי¹⁰), וכדלקמן.

ב. במצות הדלקת נרות חנוכה מצינו שגם נשים מחוייבות בה, כדאיתא בגמרא¹¹ "נשים חייבות בנר חנוכה שאף הן היו באותו הנס".

ושני פרטים בזה:

* נדפסה בהוספות ללקו"ש ח"ל ס"ע 311 ואילך. המובא כאן נדפס בתורת מנחם - התוועדיות ח"ד ע' 232 ואילך, ושם באו כמה שינויים והוספות ע"פ הרשימה המקורית (בלתי מוגה) שבספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א.

(1) כש"ט בהוספות סקע"ט ואילך (הוצאת תשנ"ט). וש"נ.

(2) ברכה ג' דברכות נישואין.

(3) ולהעיר, שיום זה הוא שלימות הגאולה (כפעם השני) של כ"ק אדה"ז (בשנת תקס"א).

וראה ס' בית רבי ח"א רפ"ט הערה א.

(4) שבת כג, א.

(5) תוד"ה שאף - מגילה ד, א.

(6) ריש הל' חנוכה.

(7) שבת שם (ד"ה היו). וכן בר"ן שם (ד"ה שאף). ועוד.

(8) רש"י, ר"ן ותוס' שם. ועוד. וראה אנציק' תלמודית ערך חנוכה (ע' רמז). וש"נ.

(9) קדושין כט, א.

(10) שיחת ליל ש"ק וישב, כו כסלו, שבת חנוכה תש"ו (בסעודה) ס"ז (קונטרס ד"ה ברוך שעשה ניסים להצ"צ (קה"ת, ברוקלין תשי"א) ע' 20). וראה גם שיחת וא"ו תשרי תשל"ה.

(11) ואף שבנוגע למעשה לא מצינו שהנשים ידליקו נרות חנוכה בעצמן, י"ל הטעם - כי בהדלקת נרות חנוכה ישנם ריבוי פרטים האין

תשורה משמחת נישואין של אליהו מיכל הלוי וחי' מושקא שי' לאבקאווסקי

ואע"פ שהחילוק האמור בין שאר המצוות (ש"יעבור ואל יהרג") וג' העבירות (ש"יהרג ואל יעבור") אינו אלא שלא בשעת השמד, "אבל" בשעת השמד²⁰, והוא שעומד מלך רשע. . ויגזור שמד²⁰ על ישראל לבטל דתם או מצוה מן המצוות יהרג ואל יעבור אפילו על אחת משאר מצוות, ובפשטות נראה²¹ שדינו של מצב ימי חנוכה הוא כשעת גזירה²², הרי עדיין יש מקום לעיון אם בני היו חייבים לצאת במלחמה על כך, שהרי, כוונת הדברים שבשעת השמד "יהרג ואל יעבור" על כל המצוות, היא, שאם כופים את האדם לעבור על מצוות התורה, חייב הוא למסור נפשו ולא לעבור; אבל לכאורה אין לומר שיש חיוב לצאת במלחמה נגד המלכות הרשעה לבטל גזירות.

ג. ויש לבאר טעם הדבר (בפנימיות הענינים) שההצלה דנס חנוכה באה ע"י אשה דוקא (שלכן מחוייבות - כאמור - בהדלקת נר חנוכה).

ובהקדמה¹² - שלכן אינו מובן טעם מסירת נפשם של בני במלחמתם נגד היוונים, שהרי, ע"פ דין לא היו בני מחוייבים, לכאורה, במס"נ זו, כי, גזירת היוונים היתה¹³ על מצוות שחל עליהן הדין ד"יעבור ואל יהרג"¹⁴.

וגם בנוגע להגזירה על "בנותיהם" (כנ"ל ס"ב), אשר איסור עריות הוא בכלל "יהרג ואל יעבור"¹⁵ - הרי ישנה הסברא ד"אסתר קרקע עולם היתה"¹⁶, ועוד זאת, שמדברי רש"י משמע, שגזירה זו היתה מצד "הנאת עצמן"¹⁷, ובמילא חלה ע"ז גם הסברא ד"הנאת¹⁸ עצמן שאני"¹⁸.

16) סנהדרין עד, ב. וראה בפרטיות אנציק' תלמודית ערך גלוי עריות (ס"ע קח ואילך). וש"נ.

17) להעיר מכתובות ג, ב ובתוד"ה בתולה שם. ועוד.

18) ופשיטא את"ל שבגזירה כגון דא ליכא משום איסור עריות (ראה אנציק' תלמודית שם (ע' קי). וש"נ, וכמ"ש בתוספת חדשים למגילת תענית פ"ו (ד"ה ולא הניחו).

19) רמב"ם שם ה"ג (מסנהדרין שם, סע"א).

20) לפנינו ברמב"ם "גזירה" במקום "שמד". אבל בכ"י התימנים ועוד "שמד".

21) ראה רמב"ם שבהערה 6.

22) להעיר משיחת ש"פ מקץ תשכ"ד.

להדליקן, "מימין לשמאל" או "משמאל לימין", וכו"כ דעות בזה (ראה שו"ע או"ח סו"ס תרעו. שו"ת הצ"צ האו"ח סי' סז. ס' דרכי חיים ושלום סי' תתיג בסיומו. אנציק' תלמודית ערך חנוכה (ע' רפז ואילך), וש"נ), ולכן תיקנו שיצאו י"ח במצוה זו ע"י א' הגברים (וראה ספר המנהגים חב"ד ע' 69 עוד טעם להנ"ל).

12) בהבא לקמן - ראה גם ד"ה וישב יעקב תשי"ב (תורת מנחם - התוועדויות ח"ד ע' 205). לקו"ש חל"ה ע' 172 ואילך.

13) ראה מגילת אנטיוכוס. אוצר מדרשים (אייזענשטיין) ע' 190 ואילך.

14) סנהדרין עד, א. רמב"ם הל' יסוה"ת רפ"ה. טושו"ע יו"ד ר"ס קנז.

15) סנהדרין וטושו"ע שם. רמב"ם שם ה"ב.

מטו"ד, ולצאת במלחמה גלוי' נגד היוונים²⁴.

וכיון שהעבודה המיוחדת דמס"נ שמצינו בימי חנוכה (מס"נ שלמעלה מטו"ד) - נתעוררה ובאה ע"י נשי ישראל, לכך זכו שגם נס ההצלה באה על ידן דוקא.

ד. ויש לומר, דכיון שהקב"ה משלם לישראל "מדה כנגד מדה"²⁵ - לכן, כשם שעבודתם של ישראל בזמן ההוא היתה באופן דמס"נ שלמעלה מטו"ד, גם השכר שניתן להם מאת הקב"ה (בשביל עבודתם) הי' למעלה מטו"ד.

ושני פרטים בזה: (א) נצחון המלחמה נגד היוונים - שהי' נצחון שלמעלה מן הטבע. (ב) נס מציאת פך השמן הטהור, ועוד ועיקר הנס שלאח"ז - שאף ש"לא הי' בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים"²⁶.

ויובן זה בהקדם²⁷: לכאורה מדוע

ולפי זה דרוש ביאור והסבר - מדוע יצאו בני' במלחמה נגד היוונים ומסרו את נפשם באופן שלא היו מחוייבים בו כלל?!

ויש לומר הביאור בזה:

מכיון שבימי חנוכה היתה הגזירה על ענינים הקשורים עם "טהרת המשפחה" (כנ"ל ס"ב²³), דבר הנוגע לקדושת האומה, ובזה תלוי' גם קדושת עם ישראל במשך כל הדורות הבאים לאח"ז - לכך לא התחשבו בני' כלל אם חייבים הם למסור את נפשם או לא, אלא יצאו למלחמה במס"נ שלמעלה מטעם ודעת, כדי לשמור ולהבטיח את קדושת האומה.

וענין זה נפעל ע"י נשי ישראל שבדור ההוא:

נוסף לכך שגם הנשים עצמן לחמו נגד היוונים באופן דמס"נ שלא היו מחוייבים בה (כמו האנשים), הרי, נשי ישראל הן הן שעוררו ופעלו על האנשים להתעורר בהרגש דמס"נ שלמעלה

ע' 192. ולהעיר מפסקי ריא"ז שבת פ"ב הל' חנוכה אות טו.

25 שבת קה, ב. סנהדרין צ, סע"א. וראה סוטה ח, ב. ואילך.

26 שבת כא, ב ובמאירי שם. וראה ד"ה ואתה ברחמיך הרבים כו' תשמ"ח ס"ב (סה"מ מלוקט ח"ד ע' ק) ואילך.

27 בהבא לקמן - ראה פני יהושע לשבת שם.

23 ועד"ז היו אז כמה גזירות אחרות על טהרת המשפחה - ראה שאילתות (הוצאת מירסקי, ירושלים תשכ"א) שאילתא כז (ריש ע' קפה. ע' קפז). וש"נ (ב"ביאורים והערות"). אוצר מדרשים (שבהערה 13) ע' 189. ע' 192 ואילך. יוצר לשבת ראשון של חנוכה.

24 ראה יוצר ושאילתות שבהערה הקודמת (ס"ע קפז ואילך). וש"נ. אוצר מדרשים ע' 190.

הוצרכו ישראל לנס דמציאת פך שמן טהור, ושהשמן ידלק במשך שמונה ימים - הרי "טומאה הותרה (או דחוי') בצבור"²⁸, וא"כ הי' מותר להם להדליק את המנורה גם בשמן טמא?

והביאור בזה - שהקב"ה שילם לבנ"י "מדה כנגד מדה", ומכיון שהם מסור נפשם באופן דלפנים ולמעלה משורת הדין, שילם להם הקב"ה בנס דמציאת הפך של שמן טהור והדלקתו במשך שמונה ימים, שהוא גם למעלה משורת הדין (כיון שע"פ דין היו מותרים, כאמור, להדליק בשמן טמא)²⁹.

ומכאן לימוד והוראה גם בנוגע לענין הנישואין - שהרי, בנין בית בישראל ("בנין עדי עד"), על יסוד הטהרה והקדושה, נוגע לקדושת האומה.

ה. ומזה לימוד והוראה לכאו"א מישראל:

ולהוסיף, דכשם שבימי החנוכה נפעל ענין זה במיוחד ע"י עבודת המס"נ של נשי ישראל (כנ"ל ס"ג) - כך הוא גם במשך כל הדורות, כנראה במוחש, שעיקר הנהגת הבית (וכל השייך אליו) נקבעת ע"י האשה דוקא³⁰.

בדבר הנוגע לקדושת האומה אין לעשות אך ורק מה שמותר

הענינים וההסברים של תורת החסידות (פנימיות התורה) ששרשם למעלה מעלה, נמשכים ומשתלשלים בכו"כ מדריגות עד שמתלבשים גם באותיות פשוטות, אבל, תוכן הענין אחד הוא.

אח"כ הזכיר הנ"ל אודות הנאמר לעיל ע"ד ההוראה דמס"נ - ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: צריכים לדבר ע"ד מסירת-נפש, ובפרט באמריקה*.

בהמשך שיחתם הפטיר הרב הנ"ל שאינו שייך ללימוד חלק הנסתר שבתורה. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: הסיבה לכך שחלק זה בתורה מכונה בשם "נסתר" (שבגלל זה קיימת מניעה על לימודו) היא בגללכם, כי, באם הייתם מסכימים ללמוד אותו, הרי גם חלק ה"נסתר" שבתורה הי' נעשה "נגלה"!

(* ראה גם סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 126, ובכ"מ.

ועוד. וראה גם לקו"ש ח"כ ע' 488 ואילך. מכתב כ"ו וכ"ח כסלו שנה זו (אגרות-קודש ח"ה ס"ע צו ואילך. ע' קו ואילך).

(28) פסחים עז, א. פ, סע"א. וש"נ.

(29) בהמשך הדברים הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שגרות חנוכה ענינם להאיר את החושך.

(30) אחד הרבנים שהי' נוכח שם העיר, אשר מכיון שהענין שדיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א הוא ע"ד הנגלה, הרי גם אלה מאתנו שאינם מתעסקים בלימוד פנימיות התורה יכולים להבין את הביאור. ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ידוע ש"אסתכל באורייתא וברא עלמא" (זח"ב קסא, רע"ב), ולכן, כשם שבעולמות ("עלמא") ישנו סדר השתלשלות של ריבוי דרגות, כך הוא גם בנוגע לתורה ("אורייתא"). ומזה מובן, שגם

התשורה שחולקה בחתונתו של הרבי

באמצע סעודת החתונה של הרבי, במוצאי י"ד כסלו תרפ"ט, שעה שהסיבו הקרואים ליד השולחנות הערוכים, ציוה כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לאחד מתלמידי התמימים, לחלק בשמו, לכל אחד ואחד מהמסובים, תשורה מיוחדת: גליון מיוחד שנכפל לשלשה חלקים. כאשר מצידו האחד נדפס צילום "תמונת הדרת קדש. גוף כתב יד קודשו של הוד כ"ק אדמו"ר. אדמו"ר אבינו הראשון. רבינו הגדול זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע". ומצידו השני, כלפי חוץ, נדפסו שלושה צילומי קטעים קטנים, האחד - הכתוב בלשון הקודש - אף הוא בגוכתי"ק של אדמו"ר הזקן. השניים האחרים כתובים ברוסית.

לגליון זה צורף גליון נוסף שנכפל לשנים: מצד ימין נדפס בגליון זה צילום מכתבו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע החתום בגוף יד-קודשו - תורף המכתב נכתב בכתב-ידו של אחד המזכירים בו הוא מודיע כי מכתב זה של אדמו"ר הזקן שראה לכבד בו "את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק" - סגולה יהי' לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידנו אנ"ש, ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו". בצד השמאלי של הגליון נדפסה פרשת פתשגן הכתב - אף זאת בצילום כתב ידו של אותו מזכיר - בו מפרט כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע את הנסיבות בגללן שלח רבינו הגדול את מכתבו הנ"ל.

א.י.י. מ' משה (א) שאלת ובקשת לעורר רוח טהרה בלבך הטל להעביר על זכותי כל המעבר על וכו' להיות מן הטוב, ולקש מחיה ברבים שרעך וכו' מאיר נ"י קודם יהי' הקצ' ולעשות זאת אמת ואמת ואמת
השל' כי אין של' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובקצ' ממחוקק ל"ש אשר חב הצרות והתלאות הן ממחוקק ל"ש
הצרות והתלאות הן ממחוקק ל"ש אשר חב הצרות והתלאות הן ממחוקק ל"ש
אלה המועטי' יחזיקו המרובי' ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו
קצרתי ואומר של' של' מאדה"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש
שלומן] וטובתו מלונ"ח [מלב ונפש חפיצה] שניאור זלמן

פיענוח כ"ק אדמו"ר הזקן

לידידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טהרה בלבך הטל על זכותי [ור] להעביר על מדותי כמארז"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבי' [ם] ולבקש מחילה ברבים מהנגיד מו' מאיר נ"י קודם יהי' כ"ק אדמו"ר וכו' ולעשות זאת למעני ולמען השל' [ם] כי אין של' יוצא מתוך מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו ממנה ומגודל בטחוני שדברי אלה המועטי' יחזיקו המרובי' ויהיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קצרתי ואומר של' של' מאדה"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש שלומן] וטובתו מלונ"ח [מלב ונפש חפיצה] שניאור זלמן

תשורה משמחת נישואין של אליהו מיכל הלוי וחי מושקא שי' לאבקהאוסקי

עשיתו לך עדים
מאדען מאדען

בכ ב' תת

אפיקי ניהילא ייאל אפי וואן
ג' ויאל

תרגום הכתב מרוסית

פיענוח כי"ק אדמו"ר הזקן

לאדון יהודי משה מורדכוביץ [בן
מרדכי] מייזליש בוויילנא

להרבני מו"ה משה מייזליש שמש
ונאמן דק' ווילנא

ה'ת"ת

אז נדברנו

אזכרון אפי ויאל ית ואלת הנפאלה
תי וואן תפי יז פי התאן תפי וואן וואן י. הנע
קוב לכדב את פ הנפאלה תפי דעמא אדמו"ר
שואק, דעמא הנפאלה קוב. הקנין נבנב כפי יר
קבא א בור כ' דעמא אדמו"ר. אפי הראשון. וקני
הנפאלה דעמא קבא ופי אפי וואן י. אפי וואן
נאפי עפי דעמא דעמא. ייאל וואן י. וואן וואן
י. הנפאלה. תת י. וואן י.

קמעה ודעמא

אפי וואן

י. הנפאלה. תת י. וואן י.
י. הנפאלה. תת י. וואן י.

צילום המכתב שצינחה כ"ק אדמו"ר מוהר"צ לחלק בצירוף ה"תשורה"

פיענוח הכתב
אפי וואן ית ואלת הנפאלה
תי וואן תפי יז פי התאן תפי וואן וואן י. הנע
קוב לכדב את פ הנפאלה תפי דעמא אדמו"ר
שואק, דעמא הנפאלה קוב. הקנין נבנב כפי יר
קבא א בור כ' דעמא אדמו"ר. אפי הראשון. וקני
הנפאלה דעמא קבא ופי אפי וואן י. אפי וואן
נאפי עפי דעמא דעמא. ייאל וואן י. וואן וואן
י. הנפאלה. תת י. וואן י.
אפי וואן ית ואלת הנפאלה
תי וואן תפי יז פי התאן תפי וואן וואן י. הנע
קוב לכדב את פ הנפאלה תפי דעמא אדמו"ר
שואק, דעמא הנפאלה קוב. הקנין נבנב כפי יר
קבא א בור כ' דעמא אדמו"ר. אפי הראשון. וקני
הנפאלה דעמא קבא ופי אפי וואן י. אפי וואן
נאפי עפי דעמא דעמא. ייאל וואן י. וואן וואן
י. הנפאלה. תת י. וואן י.
אפי וואן ית ואלת הנפאלה
תי וואן תפי יז פי התאן תפי וואן וואן י. הנע
קוב לכדב את פ הנפאלה תפי דעמא אדמו"ר
שואק, דעמא הנפאלה קוב. הקנין נבנב כפי יר
קבא א בור כ' דעמא אדמו"ר. אפי הראשון. וקני
הנפאלה דעמא קבא ופי אפי וואן י. אפי וואן
נאפי עפי דעמא דעמא. ייאל וואן י. וואן וואן
י. הנפאלה. תת י. וואן י.

מברקי ומכתבי ברכה

מברק ברכה לשידוך ששלח הרבי לאב החתן

ORIGINE	NUMÉRO	NOMBRE de mots	DATE de dépôt	HEURE de dépôt	MENTIONS DE SERVICE
BRUNOY	185	14	16	1020	

Reibes aintfer. Nochame Hashiduch V'hei
 Beshoo Teiw Oumoutzlahas -
 Lab.kawple

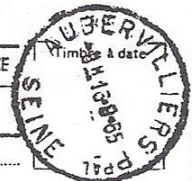

"רבינו'ס ענטפער. נכון השידוך ויהי
 בשעה טובה ומוצלחת."

מברק ברכה לשידוך ששלח הרבי לאם החתן

ORIGINE	NUMÉRO	NOMBRE DE MOTS	DATE DE DÉPÔT	HEURE DE DÉPÔT	MENTIONS DE SERVICE
FER808/	WUN031/15/	VXD142	BROOKLYNNY	17 15	2222

«BEMAANE LEHATELEGRAM NOCHOIN HASHIDUCH VEYEHEI BESHOO TO IVO»
 «UMTZLACHAS» «MENACHEM SCHNEERSON»

"במענה להטעלעגראם נכון השידוך ויהי
 בשעה טובה ומוצלחת.
 מנחם שניאורסאהן."

תשורה משמחת נישואין של אליהו מיכל הלוי וחי' מושקא שי' לאבאקאווסקי

מכתב ברכה לאב החתן שי' לרגל קשורי התנאים שלו

לאבאקאווסקי - ברונא (ברוקלין)

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HY 474th 3-9250

חובס מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אייזנבערג פארקיי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ד' תשרי תשכ"ז
ברוקלין

האברך הח"ה אי"א נו"נ וכו'
מות' ישראל שי' הלוי
וב"ג חי'

שלום וברכה!

במענה על הורעחו אודום קסו"ה שלהם
בשעה טובה ומוצלחה.

הנה יח"ר מחסי"ה שיהי' בשעה טובה
ומוצלחה ולבנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם סוארים במאור שבחורה זוהי חורה החסידות.

בברכה מול טוב, לתהימה וגמ'
התימה טובה

ברכת הרבי לנישואי הורי החתן שי'.

לאבקהסקי-

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

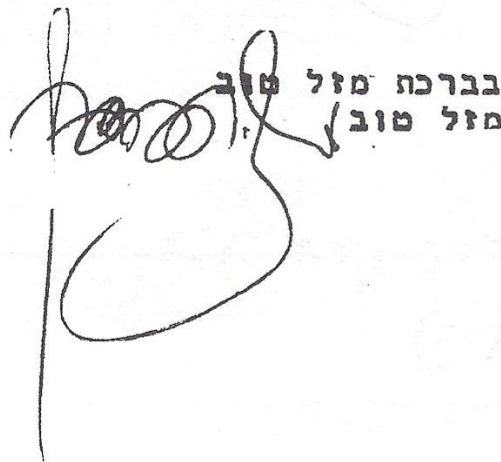
ב"ה, י"ט סיון תשכ"ו
ברוקלין

האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
הרב ישראל שי' הלוי
זב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן
חתונתם ליום א', בדר"ח תמוז הבע"ל,

חנני בזה להביע ברכתי ברכה
מזל טוב מזל טוב ושחתי' בשעה טובה
וסוצלחה ויבנו ביח בישראל בנין עדי
עד על יסודי החורה והמצוה כפי שהם
מוארים במאור שבתורה זוהי חורת תחסידות.

בברכה מזל טוב
מזל טוב

מעלתו של נר חמישי דחנוכה

כס"ד. משיחות נר ה' דחנוכה, אור לכ"ט כסלו ה'חש"מ.

א. מ'האט שוין גערעדט כמ"פ אז נר חמישי דחנוכה טיילט זיך אויס פון די אנדערע טעג פון חנוכה - כמנהג ישראל (וואס "תורה הוא") אז דעמולט איז דא א הוספה מיוחדת אין ענינים טובים לגבי שאר ימי חנוכה, ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו האט דערציילט² אז זיין פאטער (כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע) פלעגט געבן "מעוה חנוכה" (בנר רביעי אדער) בנר חמישי דחנוכה. צווישן די ענינים המיוחדים וואס זיינען דא אין נר חמישי דחנוכה, איז אויך - וואס אדמ"ק טאלט/עס/אזר"ט כ"ט כסלו, וואס כ"ט כסלו איז ערב ר"ח (טבת).

וואס ערב ר"ח ווערט אנגערופן³ "יום כפור קטן" (במנהג ישראל), ד.ה. מעין און בדוגמה הענין פון יוה"כ"פ (וואס דערפאר געפינט מען בקל"ט מיוחדת אז בערב ר"ח איז מען מוסיף חפלות מיוחדת⁴), נוסף אויף דער מעלה הכללית פון ערב ר"ח (וואס ערב ווערט אנגערופן "יום כפור קטן"), איז דא א מעלה מיוחדת אין ערב ר"ח זה - וואס ער איז אין ימי חנוכה (נר חמישי דחנוכה), וואס דעמולט זאגט מען ניט קיין חחנון⁴. און אע"פ אז עס זיינען דא נאך חדשים וואס אין זייער "ערב" (יום כפור קטן) זאגט מען ניט קיין חחנון,

[אזוי ווי ערב ר"ח אייר, וויבאלד אז אין גאנץ חודש ניטן זאגט מען ניט קיין חחנון, ועד"ז ערב ר"ח חשוון, לויט די וואס זיינען זיך נוהג אז מ'זאגט ניט קיין חחנון "עד סוף חודש תשרי", ועד"ז בערב ר"ה (וואס ער איז אויך ערב ר"ה) וואס דעמולט זאגט מען ניט קיין חחנון] - איז אבער פארשטאנדיק, אז ס'איז דא א מעלה מיוחדת אין ערב ר"ח טבת, וויבאלד אז דעמולט איז מען געבן אמירת חחנון פארבונדן מיט ימי חנוכה: דער חנוכה חחנון אין ימי חנוכה, איז פארבונדן דערמיט וואס שטייט אין מגילת תענית אז דעמולט סארן ניט זיין קיין ענינים וואס זיינען פארבונדן מיט היפך השמחה, וואס בדוגמה זה איז אויך דער ענין פון אמירת חחנון וכיו"ב

לפנינו הגהות של הרבי בכתב ידו הק' על שיחת "נר ה' דחנוכה אור לכ"ט כסלו" ה'תש"מ (שחל כבקביעות דשנה זו) ובה נתבאר (בין השאר) מעלתו של נר חמישי דחנוכה, שחל תמיד בכ"ט כסלו - ערב ראש חודש טבת וכו'.

לפנינו הגהות (מזגהה אחרונה) של הרבי בכתב ידו הק' על מכתב כללי
"לקראת ימי החנוכה" ה'תשמ"ו (נדפס בלקו"ש חכ"ה ע' 510).

ב"ה, כ"ח כסלו, התשמ"ו
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום שהם

ה עליהם ידו

שלום וברכה:

לקראת ימי החנוכה הבאים עלינו ועל כל ישראל לטובה, באתי כמזכיר אודיה
הוראות עקריות המודגשות במצות נר חנוכה, מצוה ראשונה בהמצוות המיוחדות
הקשורות בימי החנוכה. ומהן — באיפנה ובמקומה:

(א) עצם הדלקת נרות חנוכה מראה — אפילו לעיני בשר — אשר קיום מצית
הבורא ית' ממשיך אור אלקי בעולם הזה התחתון. וממנה למדים לכל המצוות,
(כלשון הכתוב) כי נר מצוה וחורה אור.

(ב) מצוה נר חנוכה היא כאיפן דמוסיף יהולך, בהוספת נר ואור בכל לילה
ולילה. והלימוד מזה הוא שאף על פי שבהדלקת נר אחד בלילה ראשון דחנוכה הרי
קיים המצוה בשלימותה, אבל לאחר שעבר יום וקנה עוד חכמה ועוד שלימות, שוב
לא מספיק להדליק נר אחד בלילה השני, והיא מוסיף ומדליק — שני נרות, וכו'
מוסף עוד נר מידי יום ביזמו בימי חנוכה, מליל שני והלאה, שבעת ימים רצופים
וללמדך ג"כ, כגיל, שכן צריך להיות בכל עניני נר מצוה ותורה אור בכל שבעת ימי
השבוע וכל השנה קיום הציווי דמעלין בקודש — בגלוי, בהשפעת המצוה,
תוספת אור בכל סביבתה.

כ"ט כסלו ה'תשמ"ו

(ג) הדלקת נר חנוכה היא, על פתח ביתו מכווץ. והרמז בזה, כמדובר כמה
פעמים, שאין להסתפק בהארת והחדרת ביתו בנר מצוה ותורה אור, אלא מחובתו
וימכותו להפיץ אור היהדות, התורה ומצוותי, גם מחוץ לביתו, להאיר בחוץ וברשות
הרבים, בכל הסביבה, ובמיוחד לאלה אשר מאיזו סיבה שתהי' עדיין נמצאים —
מבחינת חיים יהודיים כשלימותם — בחוץ.

(ד) מאיר חיהם תיכף עוד בהיותם בחוץ, וכגיל, עד שנראה לעיני בשר.
ואח"כ משתדל כדבעי לקרבם ולהביאם פנימה.

(ה) ועוד זאת, שנרות חנוכה מרמזים בכללות, שאף על פי שבתוך שכעה
החמה והחושך יכסה ארץ — ביום זכאי דערב ימי חנוכה — שקיעת החמה מזכירה
אותו אשר בא הזמן והרגע אשר בורא עולם ומנהיגו מקדשו במצוה חדשה — ולרי
מודה להשם ומכרך עלי' (גם) ברכת. שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה — מצווה
אותו להדליק נר חנוכה.

(ו) מצוה נר חנוכה היא לאנשים ענשים. אבל נהגו הנשים להוסיף בזה
שלא לעשות מלאכה בעוד שהנרות דולקות — הדורות הן בענין ותוכן דוריה
חנוכה הדולקות עד שאין להן שייכות לשום מלאכה.

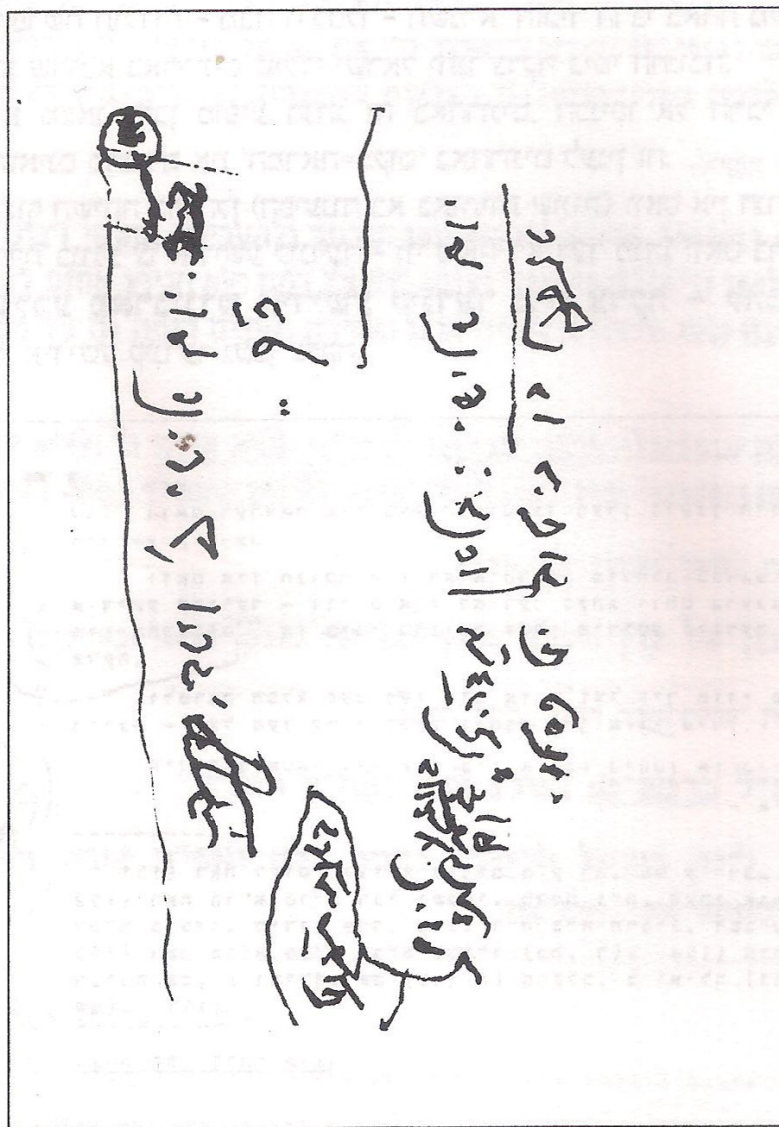
יהי רצון שהעשי' בכל האמור, והרי המעשה הוא העיקר, ובאופן — כלשון
הכתוב ילכו מחיל אל חיל — דמוסיף והולך יאיר, כל אחד ואחת בתור כללות אחינו
בני ישראל, תמרה קץ חושך גלותנו, וחושך כל העולם.

וכמו. שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, כן במהרה בימינו ממש
יעשה לנו נסים נפלאות וישועות בביאת משיח צדקנו. אשר לבואו מקוים, קווינו כל
היום — בכל יום.

בכבוד ובכרכה לימי חנוכה מאירים.
מאירים גם בימים שלאחריהם,
בכל ימות השנה

תשורה משמחת נישואין של אליהו מיכל הלוי וחי' מושקא שי' לאבקהאוסקי

פתק זה הוא הוספה להערות המכתב הכללי דלעיל.

להלן הפיענוח (הכוכבית שמעל התיבות ב"ה (שנמחקו) מתייחסות לכוכבית שבגוף המכתב): "ב"ה יום שלישי פ' וישב, בעקב, כ"ף [כסלו].".
"יום שלישי: בלשון אדה"ז בנוגע ליום גאולתו בשנת תקנ"ט יום שנכפל בו כי טוב י"ט כסלו".

חנוכה געלט

בקשר עם ימי החנוכה מובא כאן הגהה של שיחת קודש בענין דמי חנוכה, האם על הילדים ליתן דמי חנוכה, או שמא עליהם לקבל...

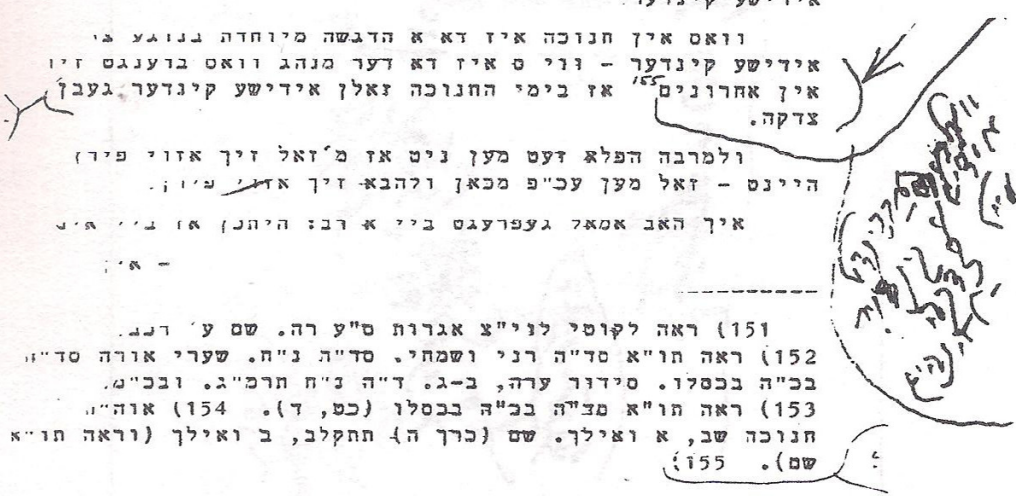
בשבת קודש פרשת תולדות - מבה"ח כסלו - תשמ"א, הזכיר הרבי באחת משיחות השבת אודות המנהג שהובא באחרונים שילדי ישראל יתנו צדקה בימי החנוכה. המו"ל כשלא מצאו היכן מופיע מנהג זה באחרונים, הכניסו אל הרבי את השיחה כשמסמנים שאינם מוצאים את 'המראה=מקום' באחרונים לענין זה. הרבי תיקן בגוף השיחה כדלהלן (הפיענוח בא באותיות שונות): וואס אין חנוכה איז דא א הדגשה מיוחדת בנוגע צו אידישע קינדער - ווי ס'איז דא דער מנהג וואס ברענגט זיך אין אחרונים וועלכע פארבינדט אידישע קינדער מיט צדקה - להנהיג או בימי החנוכה זאלן אידישע קינדער געבן צדקה.

וואס דערפאר איז כאן המקום צו רעדן וועגן חינוך פון אידישע קינדער.

וואס אין חנוכה איז דא א הדגשה מיוחדת בנוגע צו אידישע קינדער - ווי ס'איז דא דער מנהג וואס ברענגט זיך אין אחרונים אז בימי החנוכה זאלן אידישע קינדער געבן צדקה.

ולמרבח הפלא דעם מען ניט אז מ'זאל זיך אזוי פירן היינט - זאל מען עכ"פ מכאן ולהבא זיך אדמו"ר.

אין האב אמאל געפרעגט ב"ה א רב: היינט או בימי חנוכה?

- (151) ראה לקוסי לני"צ אגרות ס"ע רה. שם ע' דנב.
- (152) ראה חו"א סד"ה רני ושמי. סד"ה נ"ח. שערי אורה סד"ה בכ"ה בכסלו. סידור ערה, ב-ג. ד"ה נ"ח תרמ"ג. ובכ"מ.
- (153) ראה חו"א סד"ה בכ"ה בכסלו (כס, ד). (154) אוה"ה חנוכה שב, א ואילך. שם (כרך ה) תתקלב, ב ואילך (וראה חו"א שם). (155)

הנחת הת' בלתי מנב

בנוסף לקטע השיחה שהכניסו המו"ל לרבי, צירפו גם שאלה. בהשיחה (מצו"ב) נאמר שכדאי לחדש עוה"פ (או לחזק) המנהג שהובא באחרונים, שילדים וילדות מחלקים צדקה בימי חנוכה. במגן אברהם ריש הל' חנוכה (הועתק בדברי נחמי' - השלמה לשר"ע אדה"ז סו"ס עת"ר) כתבו שבחנוכה "נוהגין הנערים העניים לסבב על הפתחים כו". היינו לקבל צדקה (ולא לחלקו). [מצו"ב מה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על זה מאז].

תשורה משמחת נישואין של אליהו מיכל הלוי וחי מושקא שי לאבקאווסקי

על שאלה זו הואיל הרבי לענות:
 כמדומה הזכרתי בהתועדות שכבר דובר בזה
 להעתיק בהערה האריכות שבס' המנהגים (לקו"ש)
 "אחרונים" - נוסף על הציון [שהביא המו"ל, ממג"א ריש הל' חנוכה] להוסיף - ציון
 למנהג שהת' למידים] נהגו להביא להמלמדים שלהם (משכורתם? דמי חנוכה?) בימי
 חנוכה ולכן נקראו . . . [לברר בדיוק אצל הרח"ל שי' - ע"פ המלון דוויינריך?
 ריבקיך? וכן המקור (פוקס? . . .)
 מענין לציון שבשורה האחרונה אותה מחק הרבי, הקיף (במקום למחוק) את התיבות "כ"ק
 אדמו"ר שליט"א".

בס"ז .
 בהשיות נאמר שכדאי לתדש עוב"פ (או לחזק) המנהג שהובא
 מאחרונים, שילדים וילדות מתקנים צדקה בימי חנוכה.
 במגן אברהם ריש הל' חנוכה (הועתק בדברי נחמ" - השלמה
 לשו"ע אדה"ז סו"ס עה"ר) כתוב שבחנוכה "נוהגין בנערים העניים
 לסבב על הפחחים כו"ל" היינו לפבל צדקה (ולא להלקו)
~~מצד"ג מה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על זה כתיב~~

*האמת הוא שצדקה בליל חנוכה
 היא צדקה גמולה וצדקה גמולה
 היא צדקה גמולה וצדקה גמולה
 היא צדקה גמולה וצדקה גמולה*

*"אחרונים" - נוסף על הציון [שהביא המו"ל, ממג"א ריש הל' חנוכה] להוסיף - ציון
 למנהג שהת' למידים] נהגו להביא להמלמדים שלהם (משכורתם? דמי חנוכה?) בימי
 חנוכה ולכן נקראו . . . [לברר בדיוק אצל הרח"ל שי' - ע"פ המלון דוויינריך?
 ריבקיך? וכן המקור (פוקס? . . .)
 מענין לציון שבשורה האחרונה אותה מחק הרבי, הקיף (במקום למחוק) את התיבות "כ"ק
 אדמו"ר שליט"א".*

על צידה השני של התשובה כתב הרבי:

אם י

לאחר מכן הכניסו המו"ל את השיחה שוב עם פתק נוסף בו כתבו.
מצו"ב קטע מהשיחה ע"ד הקשר דתינוקות וצדקה בחנוכה - וכפי שסדרנו ע"פ מענה

בס"ד.
 (מצו"ב) קטע מהשיחה ע"ד הקשר דתינוקות וצדקה בחנוכה -
 כפי שסדרנו ע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצו"ב העתק).
 כנא. ארר דס' און פה גמית (אדמו"ר שליט"א)

כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצו"ב העתק).
הס' חמדת ימים ומ"ש שם (נעתק בהערה ומצו"ב [ראה צילום בהמשך העמוד]) - נעתק בס'

"יידישע געלט" למר יצחק ריבקינד ע' 103 (מצו"ב).
בנוגע למ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א "ולכן נקראו ...". - לא מצאנו בס' הנ"ל.
על פתק זה כתב הרבי:

"להחזיר[.] כדאי לברר בס' חנוכת הבית (שהוזכר במג"א)"
בס' חנוכת הבית (ל' שאול בר' דוד, ד"ה וכבר זכרתי) כתב:

"חנוכה בא"ת ב"ש מנין סו"ד צדקה, שעיקר צדקה צריכה להיות ניתן בסוד .. ובחנוכה מחוייב ליתן בפרט לנערים לומדי תורה, שסוד שמ"ן הטו"ב משפיע עליהם, לכן טי"ב נערים, שחוזרים על הפתחים, בחנוכה בזמרים, מלות טי"ב נערי"ם עולים מנין שמ"ך, שהנס נעשה בפך קטן רמז על הפכים קטנים הם הנערים, החוזרים לפרסם הנס, השם מלאים שמן זית זך".

כ"ו) מג"א או"ח ר"ס עתר (ריש הל' חנוכה). הועתק בדברי נחמ"ל - השלמו
 השו"ע אדה"ז סו"ס עתר (שבחנוכה) "נוהגין הנערים העניים לסבב על הפתחים כו" (")
 וראו ס' חמדת ימים (לדוד רבנו הקב"ג ע"ד ר"ה) "נחמ"ל מנהגו בכמה מקומות
 שותי נוקות מוליכים מעות לרבן בחנוכה עם יתר פנות"

כאן כבר באו מראי המקומות שהרבי ציין אליהם, אלא שעל התיבות "וראה ס' חמדת ימים וכו"
העביר הרבי את קולמוסו, ותיקן:
כך מובא מנהג שנתפשוט בכמה מקומות שהתינוקות מוליכים מעות לרבן בחנוכה עם יתר מנות.
- לגבי הס' חמדת ימים, ישנם חילוקי דעות על מחבר הספר. וראה אגרות קודש כ"ק אדמו"ר ח"ח ע' רבג.

תשורה משמחת נישואין של אליהו מיכל הלוי וחי' מושקא שי' לאבקאוסקי

יידישע געלט

אין לעבנסשטייגער
קולטור-געשיכטע
און פאליטיק

לעקסיקאָלאָגישע שטודיע

פון

יצחק ריבקינד

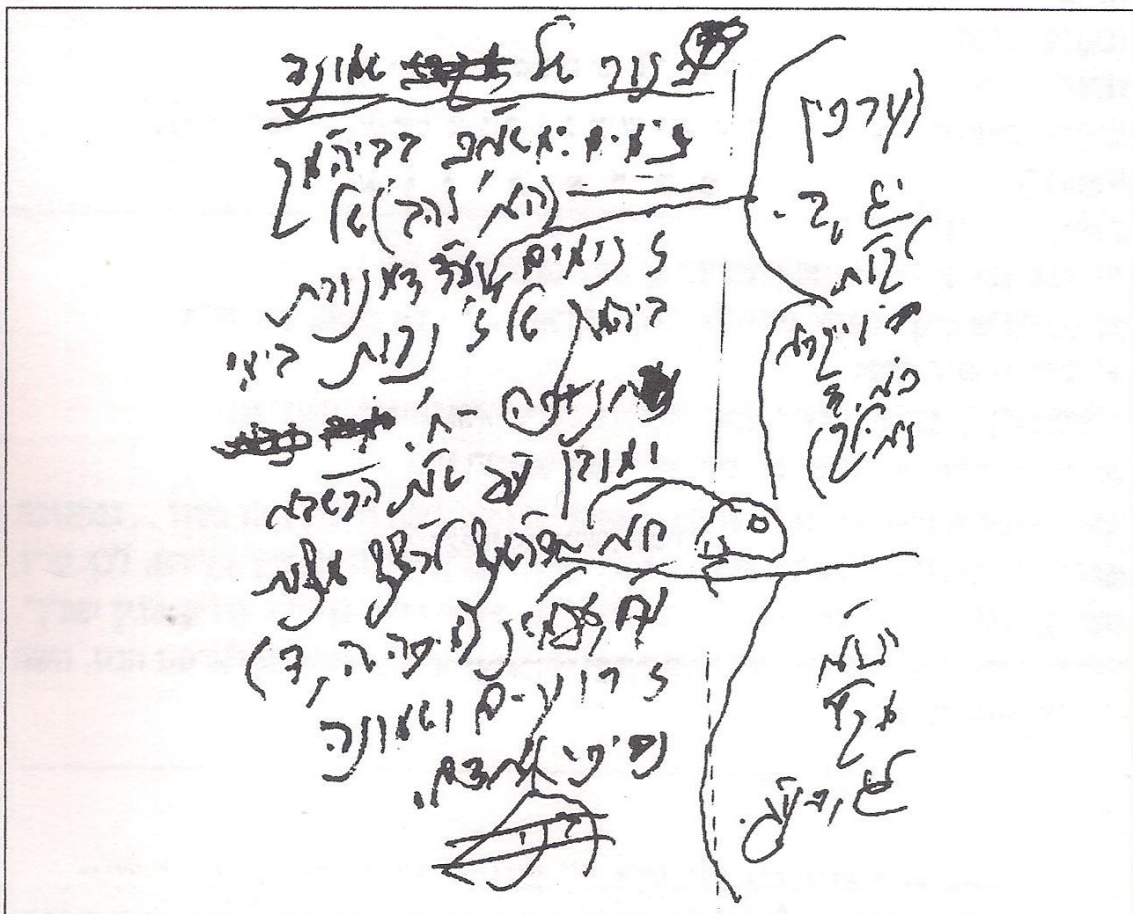
ניו-ארק

האקדמישע האמיריקנית לימדעני הוהדות

תשי"ד

צילום שער הספר "יידישע געלט" למר יצחק ריבקינד

הוספה-הערה למכתב כללי - ערב חנוכה - ה'תשמ"ג

להלן הפיענוח:

* כנור של מקדש שמונה נימים: משא"כ בביהמ"ק (הא' והב') של ז' נימים (ערכין יג, ב. לקו"ת ויקרא כא, ד ואילך) ע"ד דמנורת ביהמ"ק של ז' נרות בימי החנוכה - ח'. ימים נרות ומובן ע"פ שו"ת הרשב"א ח"א סי' . . [ט] תו"א מקץ לג, רע"ג. סהמ"צ להצ"צ מצות נ"ח, עפמש"נ (מיכה ה, ד) ז' רועים ושמונה נסיכי בני אדם. החיבות "ערכין . . ואילך, סי' כו, תו"א . . רע"ג. - נכתבו בעט. שאר הפתק נכתב בעפרון.

אגרת זו נדפסה בלקו"ש ח"כ ע' 635 ואילך. אלא ששם בהערה זו נדפס: "ע"ד דמנורת ביהמ"ק של ז' ובחנוכה - ח'".

מלחמת היונים בקיום המצות או גם באמונה

במאמר ד"ה תנו רבנן נר חנוכה (תשל"ח, נדפס בסה"מ מלוקט ח"ב ע' יז ואילך) נתבאר הדיוק בנוסח הודאת "ועל הנסים" דחנוכה - "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך", שגם ליונים לא הי' איכפת (כ"כ) שישראל ילמדו תורה, אלא שרצו שלימוד התורה יהי רק מצד השכל שבתורה, כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים, וכל עיקר מלחמתם היתה שביקשו להשכיחם תורתך להשכיח ח"ו את ישראל שהתורה היא תורת הוי'. ועד"ו במצוות, שמלחמת היונים היתה נגד האלקות שבמצוות, מה שהמצוות הם רצונו ית'.

ועל זה שאלו המו"ל:

במה שמובא בהמאמר הדיוק ד"להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך" - איך זה מתאים עם לשון הרמב"ם ריש הל' חנוכה "ובטלו דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות" (וגם כמה סיפורים דימים ההם שגזירת היונים היתה גם על מצוות דעות ומשפטים)?

ואולי הכוונה שהתחלה היתה שביקשו להשכיח שהיא תורת ה' ושלא יקיימו "חוקי רצונך", ומזה נשתלשל אח"כ שלא הניחו אותם לעסוק בתומ"צ בכלל. האם נכון?

לאחר התיבות "מחוקי רצונך" כתב הרבי:

כתבו [לכם] על קרן השור [שאין לכם חלק באלקי ישראל (ב"ר פ"ב, ד. ועודה)]

לאחר התיבות "שהתחלה היתה" כתב הרבי:

כהסדר הג"ל ברמב"ם: בנוגע לדת ואח"כ תומ"צ

או בנוגע לזמן בפועל להיפך: גזירה קלה ואח"כ קשה (ואין סתירה מהי"ד) ויחפשו בס' הכרעה

בס"ד.

במה שמובא בהמאמר הדיוק ד"להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך" - איך זה מתאים עם לשון הרמב"ם ריש הל' חנוכה "ובטלו דתם ולא הניחו אותם לעסוק בתורה ובמצוות" (וגם בכמה סיפורים דימים ההם שגזירת היונים היתה גם על מצוות דעות ומשפטים)?

ואולי הכוונה, שהתחלה היתה שביקשו להשכיח שהיא תורת ה' ושלא יקיימו "חוקי רצונך", ומזה נשתלשל אח"כ שלא הניחו אותם לעסוק בתומ"צ בכלל. האם נכון? או בנוגע לדת ואח"כ תומ"צ

או בנוגע לזמן בפועל להיפך: גזירה קלה ואח"כ קשה (ואין סתירה מהי"ד) ויחפשו בס' הכרעה

הערה לספר נר אהרן

אגודת ישראל
מחלקת חינוך
ב"מ אדמו"ר שליט"א

בס"ד

ב"מ אדמו"ר שליט"א

מצויב ספר "נר אהרן", הכולל ל"ו פרקים בענייני חנוכה - רובו ע"ד הסוד והקבלה - מאת אבי זקיני, הגה"ק אדמו"ר ר' אהרן ישעי' פיש זי"ע, האבדוק"ק האדאס, שהוצאתי לאור לקראת ימי החנוכה שנה זו.

יאבני זקיני מחבר ספר זה כבר י"ל סי' יקדושת אהרן' על מועדים ב' כרכים (בשנת תרח"צ ושנת הישיבה), ומכינים לדפוס ספר קדושת אהרן על התורה, וכן שו"ת שלו.

לספר "נר אהרן" הניל מחובר גם קונטרס י"לב יחזקי', הכולל דרשות בסדרות וישב ומקץ בשייכותם לחנוכה, מאת בנו, זקיני הגה"ק אדמו"ר ר' יחזקי' פיש הי"ד זי"ע, אדמו"ר מהאדאס.

[מזקיני בעל קונטרס הניל כבר י"ל הגשי"פ עם פי' לב יחזקי', ונמסר לכ"ק אדמו"ר שליט"א בסמיכות לחג הפסח היתשמי"ט. כן מכינים לדפוס את תורותיו על חמשה חומשי תורה, וכו'.

הפר זה - כמו הגשי"פ הניל - נערך עיני הרחי"ה ר' צבי הירש שי' נאסיק.

אהרן ישעי'
בו אדל הענא
הי"ט

ואיו טבת חתש"י.

יארציט אבי זקיני הגה"ק ר' אהרן ישעי' פיש זי"ע. מחבר סי' "נר אהרן" הניל.

אגודת ישראל
מחלקת חינוך
ב"מ אדמו"ר שליט"א

להלן פיענוח המענה:

כנראה בקשר עם מה שכתב המו"ל שספר יצא "לקראת ימי החנוכה" כתב הרבי: והודגש גם להלכה למעשה בפועל ענין מצוה בשעתה[.].

[[ל]טלפן המענה בזה קודם וכו']1 [כנראה הכוונה קודם שבת-קודש]

לכאורה צ"ע הקדמת ההדלקה לפני התפלה (לאחרי שמכבר הגיע זמנה)

בספר נר אהרן שם (ע' ג) כתב: "הנה מנהגו הי' להדליק בערך שתי שעות אחר צאת הכוכבים, קודם תפילת ערבית. עב"ל.

וראה שו"ע סתרע"ב במג"א סק"ה.

שטר מכירת חמץ - עם חתימתו של הרבי

בשנים ה'תשכ"ג-ט' ה'י' אב החתן כותב את שטר מכירת חמץ עבור הרבי.
 לפנינו שטר מכירת חמץ משנת תשכ"ה. בנוסף לחתימת הרבי, אפשר להבחין כאן בתיקון קל שהוסיף הרבי בכתב ידו בגוף השטר.
 בשטר עצמו נכתב: "מכל זה הנ"ל שיש לי פה . . . וברחוב איסטערן פארקווי מספר 770".
 הרבי תיקן והוסיף: [מספרים] . . . 784.
 באותה שנה נקנה בנין המשרדים שלייד 770, וע"כ הוסיף הרבי את הכתובת הנ"ל.

ומאת ימי זמנא תמידי על פארה זייג פריי ונאעם איק שאכט אין הי"א אה"ה ל' גאון
 ין הרב ר' שאב הוי"ל ז"ל אינזשין באכירה גאורה ומנוסה בלי שום תקוא ושיור פ"א החמץ שלי הי"א אה"ה
 ין האל שישל אל היינטיג הנעשים ומקורבים ומתעוררים באיזר אין אחשבת מיני פגן, היים או אפ"י
 וויי אדוואים ודאקטורים, פרושים אדומים באיזר תש החמץ גאור או נעשה דעין או ע"י תעריבות אדומים
 אפאל האבם או בע"ה, או אלה או אפאלה או אפאלה הפרי ומעון וקנאה כל מיני גבואות וליפות
 גבולין וקנא סולת פשוט סובין ואדומין, כל מיני משקאות י"ש או שנייט פשוט או מעורב ומתוקן
 ין צנעק או ביש וקטנים והביות אל היינטיג שילום אמוכ שיש בזה תש החמץ גאור או נעשה דעין
 ו ע"י תעריבות אל זה הי"א שישל פה דרוזלין ניו יורק ברחוב פרוזבידענט מספר 1304 וקנאה
 יסלעין פאנקוויי אפריהודקערי אונדון אפריה אפריה צפונית מעריבת פ רחוק נאענדיג קאסט
 ספר 10 נאענדיג נעמינט אינה דל הי"א האקואות אדומים, וכן דל שאר האקואות הל כל שאר
 כל אכירה אהרש"ל הי"א כפי השער והמקל השוה שקעור זו אפי הקע והפאן דהאיזנע שאפס
 אכור כאן דעיר זו האקע זה דהיינ כפי האקע שילום אקל אקעניס שדעיר זו שיעל דאקואות דברי
 הוילק לעקל היקר או דברי אכור פאן אפט אפט, ובל"א אכירה הי"א ג"כ באים אדומים שיש
 וי"א חמץ דעין, ובל"א ס"ה הקולה אל החמץ הי"א נפאלו ג"כ באכירה זו פריידי חמץ וטקנים
 דושים ונפולת נעושים ונענדלעק אשך אין עלי אקל ואין עליהם שום קנאה ובל"א זה כל מיני
 אד הנשכחים גם נייבות אדומים והיי הן של הקונה הי"א דעק ס"ה הי"א, ונסות ביש הכש"ל
 נ"א הקונה אכור כל החמץ הי"א אפי שירצה אישאל או א"א"י שקעור או שמה"ל אקע פאפם
 קנאה בשל ו אפי דיוק אקעניס הי"א והכיווה ש"ו, ואסק כל הי"א כל האקע שיעל וי אקעניס
 רש"ל הי"א דעק כל החמץ הי"א אחר באכירה והאקל היינ פוחת או שושים שלים שירווה
 קצאו דעק שכתבו אכור החמץ האקע הי"א וקנאה אפי הכש"ל כל באי האכירה בשלמות היינ
 קבלת על אקל אכירה שלים ועל האקע שיעל קבלת ח" ערב קבלן הרב ר' בנימין א"י
 יהודי ר' אדום ל"ב גאויזנעני אסלך או יאחר אשלה יאום אחר הפסח באדומים ומענה
 קנה כל החמץ אהרש"ל הי"א אלוסין בלי שום טוה כלל והנ"ל נחתן או ואל הקעניס
 הייס הי"א דברי ובל"א האקואות שיהי באפרי והכניס קעניס אמת יהודים וא"י ד"י
 וי אונק כן גם השכרת או החריים ואת כל האקואות של החמץ הי"א בשכירות גאורה
 קונה הכש"ל הי"א דעק חמשה נעשים שלים אהיום קע פאלת אשך ששה יאום אחר הפסח
 קבלת באי השכירות בשלמות היינ שני שלים על אקל ועל האקע ח" קלן הי"א ואקל קעניס האקואות
 כל יהי קעני אהרש"ל הי"א כל החמץ ביש שאת אחר קעניס הי"א, כ"ז קענה האכירה
 השכירות קנע"א"ס ובל"א אופן היאחר אקעניס עפי דהיינ בלא באאכטא ובל"א באופסי דסטרי
 ונא"י באת דעה הי"א יום ה' י"ג ניסן שנת תשכ"ה פה דרוזלין ניו יורק אה"ה הי"א פניית
 אום אה"ה אקעניס דהר"ב א"י צחק מנענדלעק

כיצד יצאו בני קורח לאחר שנבלעו וירדו לגיהנם

בש"ק פרשת פנחס (תשל"ז) ביאר הרבי דמ"ש (פנחס כו, יא) "ובני קרח לא מתו", הוא כעין הקדמה למ"ש אח"כ (שם כו, נח) "משפחת הקרחי", דמכיון ש"ותפתח הארץ גו' ותבלע גו' ואת כל האדם אשר לקרח" (קרח טז, לב), איך הי' אח"כ "משפחת הקרחי" (וגם: איך הי' שמואל)? ולכן אומר "ובני קרח לא מתו", היינו: שכל משך הזמן שהיו בשאול לא מתו ונבכדי לבאר איך אפשר שישארו בחיים בהיותם בשאול משך זמן רב, על זה מפרש רש"י "שנתבצר להם מקום גבוה בגהינם וישבו שם". שגם בהיותם שם ישבו בשלוה. ולאחרי משך זמן - יצאו משם (וכדיוק הכתוב "ויאבדו" (כולם) מתוך הקהל", ומקצתם נאבדו רק מקהל זה). ובמילא הי' אפשר שתצא שלשלת גדולה מהם.

ועל זה שאלו המו"ל:

לא תפסנו: איך היתה יציאתם של בני קרח מהשאול לאחר שנבלעו, והרי לכאורה לא הי' זה אפשר להיות כ"א ע"י "ופצתה האדמה את פי" לפולטם (וכמו שהי' זה בכדי לבולעם). ומכיון שזהו"ע היוצא לגמרי מדרך הטבע (בריאה יברא), הרי הוצרך להיות כתוב זה (ברמז עכ"פ) בתורה. ומזה שלא כתוב בפסוק שהי' נס כזה - מסתבר לכאורה שלא אירע נס כזה, ואיך יצאו מהשאול (לאחרי שנבלעו) ועד שיצאה מהם שלשלת גדולה?

הרבי הקיף את התיבות "איך היתה . . שנבלעו". וכתב: קושיא על פרש"י בקרח ובכלל - ואינו שייך כלל להתועדות

ועל התיבות "לא הי' . . לפולטם" כתב הרבי:

הודאות - מבהילה!! גם בן חמש ופחות מזה - יודע שיש מערות (ולמד "מערת" (לוט [וירא יט, ל]), "המכפלה" [ח"ש כג, ט]) שיש להם פתח בקצהן ותקרה בכל ההמשך דחלל שלהן.

והרי רש"י כאן מפרש שגיהנם הוא חלל בתוך הארץ. [ובשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם לפיכך נתבצר להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם"]

ומפורש בפרש"י דמחילות - בכל הארץ כולה (ויחי מז, כט) [עה"פ "אל נא תקברני במצרים" - סופה להיות עפרה כנים . . ושאין מתי חוצה לארץ חיים אלא בצער גלגול מחילות]

[אף דג' פתחי גיהנם (עירובין יט, א) [אמר רבי ירמי' בר אלעזר שלשה פתחים יש לגיהנם, אחד במדבר ואחד בים ואחד בירושלים, במדבר דכתיב וירדו הם וכל אשר להם חיים שאלה] - אין פי' הכתובים (דמינייהו דרשינן) כן ע"פ פש"מ, ולכן פרש"י באופן אחר]

תשורה משמחת נישואין של אליהו מיכל הלוי וחי' מושקא שי' לאבקאווסקי

בהמשך ההתועדות הסביר הרבי מדוע הפסוק "ובני קרח לא מתו" נכתב בפרשת פנחס ולא בפרשת קרח, וכחוספה לזה כתב:

לא הוזכר בפ' בההתועדות דבעת וזמן דפ' קרח לא ידעו (לפרש"י - משא"כ לתיב"ע) [שפירש: ובני דקרח לא הוו בעיטתא דאבוהון ואזלו בתר אולפנא דמשה נביא לא מיתו במוותנא ולא לקו ביקידתא ולא טמעו בבליעת ארעא] דבני קורח לא מתו (כיון דנאבדו מתוך הקהל (דאז)) - ולכן לא נכתב זה שם [בפרשת קרח], משא"כ לאחרי פ' חוקת (כא, ד בפרש"י - שהקהל הנ"ל הי' "אבותינו" דהקהל החדש)

גוטיא ע' (פרש"י) - ואין שייך פ"א להתועבות

לא תפסנו: איך היחה יציאתם של בני קרח מהשאל לאחרי שנבלעו והרי לכאורה

לא הי' זה אפשר להיות כ"א ע"י "ופצחה הארסה אח פי" לפולטס (וכמו שהי' זה

בכדי לבולטס). ומכיון שזהו"ע היוצא לגמרי מדרך הטבע (בריאה יברא), הרי הוצרך

להיות כחוב זה (ברמז עכ"פ) בחורה. ומזה שלא כחוב בפסוק שהי' נס כזה - מפחבר

לכאורה שלא אירע נס כזה, ואיך יבאו מהשאל (לאחרי שנבלעו) ועד שיצאה מהם שלשלת

גדולה?

הובאות-אזהרה!! א"פ דן חאט ופחות וזה-יוצג שט אעיות (ואזם) אעכ"ל (אזם)

העצ"ה" (שיחת) ביתא דר' ב"ר אבהו דההוא (אבהו) (אבהו)

וגרי רטו פ"ן אע"ל ש"ג ב"ר הו"ל דר' ה"ר

ואע"ל דר' ע"ל דא"ל א"ל - ד"ל ה"ל (ד"ל א"ל א"ל)

לחוב

[א"ל ד"ל א"ל א"ל (ע"ל א"ל א"ל) - א"ל א"ל א"ל (א"ל א"ל א"ל) - א"ל א"ל א"ל (א"ל א"ל א"ל)]

א"ל הו"ל ד"ל דההתועבות ודעת וז"ל ד"ל א"ל א"ל (א"ל א"ל א"ל)

ד"ל א"ל א"ל (א"ל א"ל א"ל) - א"ל א"ל א"ל (א"ל א"ל א"ל)

א"ל א"ל א"ל (א"ל א"ל א"ל) - א"ל א"ל א"ל (א"ל א"ל א"ל)

לא יאונה לצדיק כל און באכילה דוקא או גם בשאר דברים

בשיחת אחש"פ תש"מ ביאר הרבי שגם לשיטת התוספות (גיטין ז, א. וש"נ) שענין לא יאונה לצדיק כל און הוא דוקא במידי דאכילה, יש לומר דמ"ש בכתהאריז"ל שהנזהר ממהו חמץ בפסח מובטח לו שלא יחטא, הכוונה בזה היא (כפשטות הלשון) בנוגע לכל חטא, ולא רק במידי דאכילה.

ואין לזה סתירה ממ"ש בתוס' שם - כי אפשר להיות צדיק ולא יהי' בו המעלה דנזהר ממהו חמץ (כגון שנכשל בחמץ ואח"כ עשה תשובה, שע"י הרהור תשובה אחד נעשה צדיק), ואז הוא מובטח רק במידי דאכילה. משא"כ כשנזהר ממהו חמץ, מובטח שלא יחטא בשום חטא. וע"ז שאלו המו"ל:

לא תפסנו: הרי בתוספות שם מביא הוכחה על זה מכמה תנאים, והרי הם נזהרו בודאי ממהו חמץ, ואעפ"כ מבואר בתוספות כנ"ל.

הרבי הקיף את התיבות "מכמה תנאים" וכתב:

מה זה שייך להתוס' ולהמדובר בהתועדות - ה"ז קושיא בלאה"כ - על מש"כ האריז"ל.

לא תפסנו: הרי בתוספות שם מביא הוכחה על זה מכמה תנאים,

והרי הם נזהרו בודאי ממהו חמץ, ואעפ"כ מבואר בתוספות כנ"ל.

אם זה שייך להתוס' ולהמדובר בהתועדות - ה"ז קושיא בלאה"כ - על מש"כ האריז"ל.

פעולות הצלת כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ

לפנינו 2 מכתבים שכתב חרב"נ וכו' הרה"ח ר' שמרי' גורארי' ז"ל, בנוגע לפעולות ההצלה של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ מרוסי' הסובייטית, המכתבים נכתבו אל הרה"ח ר' שרגא פייביש זלמנוב ששהה באותה עת בווארשא בלשון מוסוית מחשש הצנזורה.

ב"ה ח' פ' מטות מאסקוע

אחי ש"פ שיח'

כבר הודעתוך דעתי אודותו כי מוכרח הוא לאויר טוב בארצות החמים ואשר אויר מקומו ח"ו דבר מסוכן הוא והגם כי עתה החליף האויר באויר יותר טוב ונוח כי דעת הרופאים המקומים אשר הגם כי עתה הפאגא[דע] [= מזג-אויר] טובה מ"מ אויר מקומו הוא ח"ו מסוכן ר"ל עבורו והוכרח להחליף אותו בטוב יותר אבל גם זה הוא רק לזמן קצר עד בוא אל הפועל הצעת בניו שיח' ובכך צריכים לעוררם בכל מיני התעוררות בזה אשר יתנהגו עפ"י עצת הרופאים היותר גדולים ומומחים וכמובן אשר צריכים להזהר בכבודן של הרופאים של מקומו כי הלא ברשותם הופקד רפואתו וכלכלת בריאותו בודאי תכתבו לבניו הר"ר אלי' [סימפסאן] והר"ר ישראל יחי' [גייקובסאן] להשתדל כפי הראוי ואשר עזרת קרוביו יחי' ישלחו אליך ואל קרובו ר' מרדכי שיח' בר' זלמן דוב ז"ל [דובין] בשכונת ר' מרדכי שיח' חפץ ומהרו להודיע לאחיך רב"ש שיח' [כהן] כפי האפשרי וד"ל.

אחיך בן מנחם

ב"ה יום ו פ' מטות

אחי פיויש שי'

ל? מענה בטעלעג' כי ישלח אליו וכאשר תקבל יה' שמורים
אצלך עד בוא לך ידיעה ברורה כי לעת עתה לוח הוא ע"ח זה
ויש לו מקום ללות על משך איזה זמן המחלה - ל"ע - עלה
סכום מסויים של אלפים גדולים והכל השיג בהלואה כי ידוע
הוא מצב הקרובים שיח' בפה אשר לא בטוב הוא וגם ההוצאה
התדירית גדולה היא ומה גם עתה שנסע מביתו - צריכים
לעורר את הרה"ג ר' מנחם מענדל לייב שיח' [לאקשין] את
הר"ר אלי' [סימפסאן] והר"ר ישראל שיח' [גייקובסאן] אשר
יעשו התעוררות גדולה ומסודרה בענין זה - אשר יקבלו
סכומים נכונים מאת קרובם שיח' וכל אשר יה' אצלם ישלחו
לאחד מן הב' מקומות אליך ואל ר' מרדכי שיח' דובין וכללות
הדבר הזה דורש התעסקות גדולה והשי"ת יעזור לכם.

אחיד שמואל